

Het *Forum Vlaamse Archeologie* vzw is een onafhankelijke en constructieve pleitbezorger van de Vlaamse archeologie. Haar doel is een kwaliteitsvolle Vlaamse archeologie.

Malta

De Vlaamse archeologische wereld is volop in beweging. De laatste jaren neemt het archeologisch onderzoek toe en stijgt de publieke interesse. Toch ontbreken de noodzakelijke instrumenten om een archeologische erfgoedzorg te kunnen ontplooiën die voldoet aan de Europese standaarden zoals vastgelegd in het verdrag van Malta (1992).

Een nieuw decreet

Sinds enkele jaren wordt ten dele gewerkt 'in de geest van Malta'. Toch ontbreken nog steeds een duidelijk kader en een passend instrumentarium zoals kwaliteitsnormen, certificaten en handhaving. Een vernieuwd archeologiedecreet is in opbouw als onderdeel van het in opmaak zijnde Basisdecreet Onroerend Erfgoed. De tijd dringt, maar dit mag niet ten koste gaan van kwaliteit.

Met deze flyer reikt het FVA een aantal aandachtspunten voor een nieuw decreet naar Maltanormen aan.

Meer informatie is te vinden op onze website. Contacteer ons via info@f-v-a.be.

www.f-v-a.be

4 AANDACHTSTREKKERS VAN DE VLAAMSE ARCHEOLOGIE

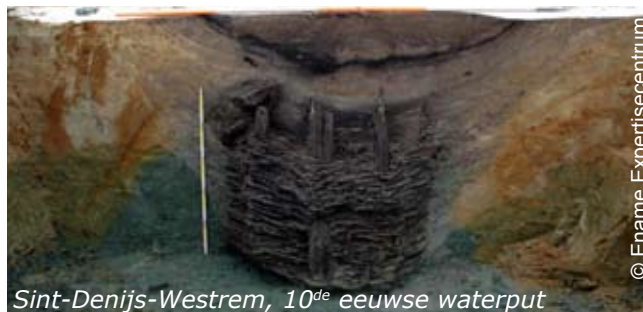
Oedeleem, grafveld uit de bronstijd

© Jacky Semey, UGent

Asse, Romeinse pottenbakkersoven

© KULeuven

Sint-Denijs-Westrem, 10de eeuwse waterput

© Ename Expertisecentrum

Middelburg, postmiddeleeuws kasteel

© Wim De Clercq

geef de
toekomst
een
verleden

DE WEG NAAR MALTA:

**HOOG TIJD VOOR EEN
VERNIEUWD VLAAMS
ARCHEOLOGIEDECREET**

1 één decreet

De archeologische erfgoedzorg heeft nood aan een daadkrachtig en voldoende concreet decreet, dat van meet af aan een passend kader biedt voor de archeologiebeoefening in Vlaanderen. De actuele context laat het immers niet toe om de archeologische erfgoedzorg pas definitief vorm te geven door middel van uitvoeringsbesluiten, die niet noodzakelijkerwijze onmiddellijk volgen op het decreet.

2 basisprincipes

Het nieuwe decreet dient te vertrekken van duidelijk gedefinieerde basisprincipes, doelstellingen en begrippenkader en moet ook de concrete verantwoordelijkheden benoemen. Volgende basisprincipes zijn voor het FVA een noodzaak: veroorzakersprincipe, zorgplicht, kwaliteitsvolle archeologische erfgoedzorg.

3 integrale en geïntegreerde visie

Archeologisch erfgoed kan niet los gezien worden van de zorg voor landschappen of architecturale elementen. Dit erfgoed moet als geheel ingebed worden in de maatschappij en haar (ruimtelijke) ontwikkelingen.

4 organisatorische visie

Momenteel kent de sector een amorfe organisatiestructuur. Het nieuwe decreet moet daarom een duidelijk organisatorisch plan voor de Vlaamse archeologie definiëren. Daarbij is aandacht nodig voor het volledige traject van de archeologische erfgoedzorg, een pragmatische en complementaire taakverdeling en een flankerende infrastructuur.

5 rol van de overheid

Binnen de archeologische erfgoedzorg is volgens het FVA een belangrijke rol weggelegd voor de overheid. Om versnippering van kennis en kwaliteitsverlies te vermijden stelt het FVA een samenwerkingsverband tussen de verschillende actoren voor. Het is van het grootste belang dat er een inhoudelijk begeleidend en sturend proces bestaat binnen het organisatorisch plan (ROC-model: meer info zie website).

6 procedures en instrumenten

Alle stappen in de erfgoedzorg moeten verankerd worden in het decreet: ondermeer afstemming op planningsprocessen, beheer, opgraving én synthetiserend wetenschappelijk onderzoek. Dit geheel moet omkaderd worden door instrumenten zoals kwaliteitsnormering en certificatie van personen, bedrijven of instellingen voor het uitvoeren van opgravingen.

7 ruimtelijke ordening

Onroerend erfgoed moet als een volwaardige sector een rol spelen in het proces van ruimtelijke ordening en moet kunnen wegen op de beslissingen van het toekomstig ruimtegebruik.

8 financiering

Een stabiel en haalbaar financieringsmodel is noodzakelijk. Een gezonde verhouding tussen het veroorzakersprincipe en het solidariteitsbeginsel is aangewezen.

9 handhaving

Regels zonder toezicht blijven veelal zonder gevolg. Naast stimulerende maatregelen zoals subsidies zijn dan ook handhavende maatregelen nodig.

10 synthese-onderzoek

De finaliteit van de archeologie is een toename van de kennis over het verleden. Opgraven zonder de nieuwe gegevens in te passen in de bestaande kennis is een weinig zinvolle oefening. Daarom moet voldoende aandacht worden besteed aan synthetiserend onderzoek, als inherent onderdeel van het totale traject.